

REGISTERBLAD

Namn och datum: Magnus Martinsson (redigerat 11-2-1999)

Område av riksintresse för naturvård i Gotlands län

Områdesnummer: **NRO09029**

Områdesnamn: **GOTHEMHAMMAR**

Kommun: Gotlands

Kartblad: 6J NO, Mittpunkt: 6J 8f 03

Areal: 60 ha land

Naturgeografisk region: 14 c Gotland

Kust/havsregion: IV - Egentliga Östersjön

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Slätt med lägre relativ höjd än 20 m.

Riksvärde

fossil, klintkust, klapperfält, strandvallar		

Värdeområde: Vertebratfynden på Gothemhammar har internationellt intresse. Gothemhammar i övrigt är vackert och intressant utbildad. Strandlinjen är mycket intressant vid studier av sentida nivåförändringar och landhöjningsintensitet.

Områdets ovanliga naturtyp och dess närhet till fritidsbebyggelsen gör det intressant för friluftslivet.

Huvudkriterier:

A. Klintkust med rika fossilförekomster. Påtaglig landhöjning. Välutvecklade klapperstensvallar.

Stödkriterier:

Förutsättningar för bevarande: Området påverkas negativt av terrängkörning, fritidsbebyggelse, kalhuggning och dikning.

Säkerställande: Klass 1-område i Länsstyrelsens sammanställning över områden med värdefull natur (Länsstyrelsen 1984).

Längs kusten gäller strandskydd 100 m.

Området berör område av riksintresse för friluftsliv nr I 4 Gotlandskusten.

Områdets huvuddrag: På Gothemhammar går berggrunden i dagen i själva strandkanten. Ute på själva hammaren finns en låg kustklint. Även längre inåt land uppträder låga, strandgrusklädda klintsprång. En ganska hög jordtäckt klint sträcker sig från Sandkullen i sydost till trakten av Hammarbo, där den flackas ut.

Hela Gothemhammar är täckt av strandgrus och klapper med mycket markanta strandvallar. Närmast kusten bildar vallarna obehövna klapperfält. På Inre delarna av Gothemhammar är strandvallarna täckta av skog.

Vid Bygnu flackas kusten ut, och häll- och moränmark dominerar. Enstaka strandvallar uppträder närmast stranden.

Vid Gothemsåns (SMHI V 639175/167679) mynning vid Åminne täcks marken av flygsand.

Den låga kustklingen på Gothemhammar är en berggrundsstratigrafiskt och paleontologiskt sett ytterst viktig lokal. På sträckan 1,2 till 1,6 km OSO skjutbanan uppträder i klingen en utpräglad erosionsyta mellan två kalkstenspackar, som ger sig tillkänna på så sätt att fossilen i den undre packens överyta är avhyvlade. I lager ovanför finns en av Gotlands allra rikaste vertebratfossilförekomster.

Vegetationen i området är mångformig. Vid fornborgen på Gothemhammar växer barrblandskog med stort inslag av röd skogslilja. Här finns även orkidén knärot. Längre söderut ligger en liten orkidérik myr samt ett litet agträsk.

Anmärkningar:

Referenser:

Gotlands kommun, 1995: *Vision Gotland 2010*.

Länsstyrelsen i Gotlands län, 1984: *Värdefull natur på Gotland*.